KLASSZIKUSOK, SLÁGEREK ÉS SZENZÁCIÓK

vitanap a magyar szimfonikus zenekarok repertoárjáról

2026. november 9.
10:00

Hild-villa
(1121 Budapest, Budakeszi út 38.)

JUBILEUMI TUDOMÁNYÜNNEP 2026

MTA 200 ÉVES A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

MMA·MMKi

PROGRAM

2026. NOVEMBER 9.

HILD-VILLA (1121 BUDAPEST, BUDAKESZI ÚT 38.)

10:00 **Megnyitó**

10:05–10:25 **Váradi Judit témaindító előadása**

10:30–11:15 **Kerekasztal-beszélgetés**

Zsoldos Dávid
Fekete Gyula
Váradi Judit
moderátor: Windhager Ákos

11:15–11:35 **Kávészünet**

11:35–12:30 **Kerekasztal-beszélgetés**

Horváth Zsolt
Dobszay-Meskó Ilona
Horváth Márton Levente
moderátor: Váradi Judit

KLASSZIKUSOK, SLÁGEREK ÉS SZENZÁCIÓK

ELŐSZÓ

Az esemény célja, hogy megnevezze és párbeszédbe emelje azokat a jelenségeket, amelyeket a zenei élet szereplői régóta tapasztalnak a magyar szimfonikus zenekarok repertoárjában. Hagyományosnak, maradinak, olykor konzervatívnak szokás nevezni azt a közönséget, amely szinte kizárólag Haydn és Bartók közötti korszak műveit igényli. Hasonlóképpen konzervatívnak tekinthető az a műsorpolitika is, amely ugyan időnként megszólaltat egy-egy kortárs darabot, de továbbra is a jól ismert és elfogadott repertoárral csalogatja a közönséget. Pedig a nézőtéren ülve érezzük: sokan szívesen hallanák rendszeresen az újdonságokat, a környező országok zenei kultúráinak kiváló alkotóit, a régebbi és a kortárs magyar szerzőkről nem is beszélve.

Ismerjük a zenekarok anyagi terheit, a közönséglétszám változását, a játszóhelyek kérdéseit és a karmesterek előtt álló esztétikai kihívásokat. Azt is tudjuk, hogy a régebbi és a kortárs magyar zene, a szomszédos, sőt a távolabbi országok repertoárjának bemutatása nem egyetlen zenekar és nem egyetlen évad feladata. A kérdés mégis égető, éppen azért, mert ennyi magyar együttes működik, és még van rá fizetőképes kereslet.

Felütésként az MMA MMKI két kutatója, Váradi Judit és Windhager Ákos bemutatja, milyen mintázatok rajzolódnak ki a magyarországi szimfonikus zenekari repertoárkutatás első ciklusában elkészült adatbázisból, amely négy magyar szimfonikus zenekar 1985 és 2025 közötti műsorát dolgozza fel. Egy dolgot előre elárulunk: továbbra is Wolfgang Amadeus Mozart és Ludwig van Beethoven a legtöbbet játszott szerzők. Az adatsorok első tíz helyének ismertetése után kezdődik a vita a meghívott vendégekkel.

A különböző szempontok érvényesítése érdekében zenekarigazgatót, menedzsert, karmestert és zeneszerzőt is üdvözölhetünk a meghívottak között. Két kerekasztal-beszélgetés után a vendégek a közönség kérdéseire is válaszolnak. Célunk, hogy nevükön nevezzük a repertoárépítés feszültségeit, nehézségeit és visszásságait, azokat a régóta kimondatlan sérelmeket is, amelyek éppen elhallgatásuk miatt fékezik a zenei életet. A moderátor abban segít, hogy ezek valóban elhangozzanak, a vita ugyanakkor építő maradjon és közös gondolkodásra teremtsen lehetőséget.

A moderátor feladata, hogy teret adjon a problémák őszinte megfogalmazásának, ugyanakkor a beszélgetést a panaszkodás és vádaskodás helyett az építő párbeszéd és a közös gondolkodás irányába terelje.

Windhager Ákos

KONTROLLÁLT DIVERZIFIKÁCIÓ

NÉGY MAGYAR SZIMFONIKUS ZENEKAR REPERTOÁRJA, 1985–2025

Kivonat Váradi Judit tanulmányából (MMA MMKI, 2025/26)

A kutatás kérdése

A tanulmány azt vizsgálja, milyen strukturális logikák szervezik a magyar szimfonikus koncertélet repertoárját, és hogyan változtak ezek az elmúlt négy évtizedben. Kiindulópontja, hogy a műsorválasztás nem pusztán esztétikai döntés, hanem intézményi, kulturális és gazdasági mechanizmusok metszetében alakul. Elméleti hátterét Bourdieu mezőelmélete, a koncertélet „múzeumkultúra"-jellegéről szóló irodalom, DiMaggio, Peterson és Anand kultúratermelési megközelítése és Crane pluralizációs modellje adja. Négy kérdésre keres választ: mennyire koncentrált a repertoár, milyen ütemben újul meg, milyen súlyt képviselnek benne a magyar szerzők, és miben tér el egymástól a négy intézmény műsorpolitikája. Központi hipotézise a „kontrollált diverzifikáció": a stabil kanonikus centrum mellett fokozatosan bővül a periféria.

Adatbázis és módszer

A vizsgálat a Nemzeti Filharmonikus Zenekar (NFZ), a MÁV Szimfonikus Zenekar, a Kodály Filharmónia Debrecen és a szombathelyi Savaria Szimfonikus Zenekar 1985 és 2025 közötti műsorait dolgozza fel. A teljes adatbázis 25 743 műelőadást, 1343 zeneszerzőt és 10 689 művet tartalmaz; az alapegység egy műelőadás időtartamtól függetlenül. A korpuszt két részre bontották: az esti (bérletes és egyedi) hangversenyekre (18 740 előadás, 1131 szerző) és a gyermek- és ifjúsági koncertekre (4708 elemezhető rekord). A koncentrációt Top10-részesedéssel, Pareto-elemzéssel, Gini- és Herfindahl–Hirschman-indexszel, a diverzitást Shannon- és Simpson-indexszel mérték, az időbeli trendeket évtizedes bontásban. A kvantitatív elemzést négy félig strukturált intézményvezetői interjú egészíti ki.

Koncentráció és diverzitás

Az esti repertoár erősen hierarchikus. A tíz leggyakrabban játszott szerző (Mozart, Beethoven, Liszt, Brahms, Csajkovszkij, Haydn, Bartók, Kodály, Dvořák, Mendelssohn) adja az előadások 41,2%-át, a húsz legjátszottabb 56,1%-át; az előadások 80%-át 79 szerző (6,9%) fedi le; a maradék 20%-on 1063 szerző osztozik. A Gini-index 0,868, nemzetközi összevetésben is kiugróan magas. A repertoár közel fele (49,7%) romantikus, a 21. századi művek aránya mindössze 2,8%. A Top20-ban nincs élő szerző; a Top100 szerzőinek 94%-a elhunyt, átlagosan 121 éve. A koncertélet tehát lényegében emlékezeti intézmény.

A koncentráció ugyanakkor nagy diverzitással párosul (Shannon 4,748; Simpson 0,975). A kettő nem zárja ki egymást: szerzői szinten szűk mag uralkodik, a művek szintjén viszont rendkívül széles a kínálat (9170 különböző mű átlagosan alig két előadással; a műszintű Gini csak 0,447). A szerzői megújulási ráta évtizedenként 47–63%, a műszintű 80% fölötti; az 1985–1994-es és a 2015–2024-es Top50 76%-ban azonos. A koncertélet tehát nem új szerzőkkel, hanem a kanonizált életművekből válogatott új darabokkal frissül. A Top10 szerzők aránya 48,5%-ról 33,9%-ra csökkent, abszolút előadásszámuk azonban nőtt: a periféria bővült, a centrum nem gyengült.

Intézményi profilok

A négy zenekar ugyanazt a kánont működteti, de eltérő módon. Az NFZ a legkoncentráltabb (Top10: 53,8%, az előadások 80%-át 31 szerző adja), ami reprezentatív nemzeti szerepével függ össze. A MÁV a legdiverzebb (Top10: 36,3%, 103 szerzős Pareto-mag, a legmagasabb 21. századi arány: 4,7%). A Savaria köztes helyet foglal el, és a klasszikus korszak kiemelkedő súlya (18%) jellemzi; a Debrecennél a legkiegyenlítettebb az eloszlás (Gini 0,685), bár ebben a kis minta is szerepet játszhat. Műszinten az átfedés csekély (Jaccard 0,02–0,07): a zenekarok azonos szerzőktől, de más-más műveket játszanak, intézményi identitásuk tehát elsősorban a műválasztásban rajzolódik ki.

A magyar repertoár

A magyar szerzők súlya nemzetközi összevetésben kivételes: Liszt, Bartók és Kodály a Top10-ben, Erkel a Top20-ban szerepel, miközben a Bachtrack globális Top10-ében egyetlen magyar szerző sincs. A 229 magyar szerzőn belül még erősebb a koncentráció: a „szuperkánon" (Liszt, Bartók, Kodály, Erkel) a szerzők 1,7%-a, de a magyar előadások 57,5%-át adja; a szerzők több mint fele legfeljebb kétszer szerepel. A leggyakoribb mű Kodály *Galántai táncok* című darabja, Liszt hét művel a magyar Top20 legnagyobb korpusza. Intézményenként az NFZ-nél a négy vezető szerző a magyar repertoár 78,6%-át adja, a MÁV-nál csak 43%-át. Debrecen profilja vokális-oratorikus, Vajda János *Magnificat*ja áll az élen.

A magyar repertoár egyúttal a kortárs zene fő csatornája: a magyar előadások 14,4%-a 21. századi, az élő magyar szerzőké 18,6%, és a Top100 mind a hat élő szerzője magyar (Kurtág, Vajda, Balogh, Dubrovay, Gallai, Madarász). Az élő szerzők részesedése a teljes repertoárban mégis csak 5%-ról 6,3%-ra nőtt negyven év alatt. A női szerzők jelenléte elenyésző: a klasszikus kategóriában négy magyar zeneszerzőnő van jelen kilenc előadással, ami a magyar repertoár 0,24%-a.

Gyermek- és ifjúsági hangversenyek

Az ifjúsági repertoár önálló pedagógiai kánont alkot. 82,4%-a barokk, klasszikus vagy romantikus, élén Mozart, Bach és Vivaldi áll, a leggyakoribb művek *A négy évszak*, *Az állatok farsangja* és Bach zenekari szvitjei. A magyar szerzők aránya (16,3%) alacsonyabb, mint a felnőtt koncerteken; Bartók és Kodály a legjátszottabb, Liszt itt háttérbe szorul. A felnőtt hangverseny a kánon újratermelésének, a gyermekhangverseny a beavatásnak a terepe.

Az interjúk tanulságai

Az interjúk négy intézményi modellt rajzolnak ki: reprezentációs (a kánon mint legitimációs minimum), regionális szolgáltatói (széles közönséglefedés), pluralista (a sokszínűség mint identitás) és strukturális–pragmatikus (infrastruktúra és költségek szabta keretek). Ugyanaz a Beethoven-szimfónia az egyik helyen kulturális kötelesség, a másikon közönségbiztosíték vagy marketingeszköz. A kortárs zene mindenütt legitim, de sehol sem válik centrummá. Bartók minden intézményben megkerülhetetlen viszonyítási pont.

Következtetés

A magyar szimfonikus koncertéletet egyszerre jellemzi a történetileg legitimált kánon stabil újratermelése és a periféria fokozatos bővülése. A változás inkrementális: a centrum nem cserélődik le, hanem kiegészül. Ennek két sajátos magyar vonása a nemzeti szuperkánon erős jelenléte és az, hogy a kortárs repertoár szinte kizárólag hazai szerzőkön keresztül jut be a hangversenytermekbe.

SZAKMAI ÉLETRAJZOK

Dobszay-Meskó Ilona

Fotó: Cseke Csilla MTI

Dobszay-Meskó Ilona Erkel Ferenc- és Artisjus-díjas zeneszerző, karmester. Műveit Európában, Észak-Amerikában és a Távol-Keleten is bemutatták. Alkotásai között szimfonikus és oratorikus művek, operák, balett, mesejátékok, kórus- és kamarazenei kompozíciók szerepelnek.

Karmesterként dolgozott a Magyar Állami Operaházban, és számos hazai, valamint külföldi szimfonikus zenekart vezényelt. A Ventoscala Sinfonietta alapítója, 2003 óta az együttes karmestere és művészeti vezetője. 2019 óta a Bartók Konzervatórium szimfonikus zenekarának vezetője, emellett az intézmény zeneszerzéstanára és mentortanára. Nemzetközi karmesterkurzusain közel hatvan résztvevő tanult huszonegy országból.

2026-ban elsőként nyerte el a KÓD Kulturális Ösztöndíjat. A Magyar Zeneszerzők Egyesületének elnökségi tagja.

Fekete Gyula

Fotó: Felvégi Andrea

Fekete Gyula a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Zeneszerzés Tanszékének tanszékvezető egyetemi tanára, 2015–2025 között nemzetközi és tudományos rektorhelyettese, és 2005–2009 között a Színház- és Filmművészeti Egyetem óraadó oktatója volt. Zeneszerzői diplomáját a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen szerezte 1989-ben, majd az Egyesült Államokban posztgraduális képzésben vett részt: 1993-ban a chicagói Roosevelt Egyetemen mester fokozatot, majd 1996-ban a Northwestern Egyetemen (Evanston, IL) doktori fokozatot szerzett. A Zeneakadémiának 1997 óta oktatója. Eörsi István *A megmentett város* című drámája alapján írt operája az egyfelvonásos kategória győztese volt 2000-ben, a Magyarország államalapításának ezer éves ünnepségére kiírt operapályázaton. Az operát 2002-ben a Magyar Állami Operaház mutatta be Halász Péter rendezésében. Az *Excelsior! Liszt Ferenc mennybemenetele* című operáját a Liszt bicentenáriumra írta a Budapesti Fesztivál Kht. és a Magyar Állami Operaház felkérésére. A bemutatóra 2011-ben került sor, Gothár Péter rendezésében.

Első szerzői CD-jét a Hungaroton adta ki 2001-ben. Komponált többek között a magyar Állami Operaház, a Weiner Szász Kamaraszimfónikusok, a Chicago Pro Musica és a The Music Group of Philadelphia felkérésére. A Magyar Zeneművészeti Társaság elnöke, tagja a Magyar Zeneszerzők Egyesületének, valamint elnökségi tagja az Európai Zeneakadémiák Szervezetének. Több díjban részesült: 1996 – William T. Faricy Award, 1994 – Fulbright ösztöndíj, 1999 – Eötvös ösztöndíj, 2001 – Erkel díj, 2012 – Bartók Béla – Pásztory Ditta díj. Számos színházi és filmprodukció zeneszerzője.

Horváth Márton Levente

Horváth Márton Levente (Tapolca, 1983) zeneszerző, orgonista, karnagy. A budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakgimnáziumban Fekete Győr Istvánnál (zeneszerzés) és Elekes Zsuzsánál (orgona), majd a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen Vajda Jánosnál és Lehotka Gábornál tanult. Diplomái (2006, 2007) után az LFZE doktori iskolájában szerzett DLA-fokozatot (2014). 2015 óta tanít a Zeneakadémia Egyházzene Tanszékén, amelynek ma vezetője; emellett a Bartók Konzervatórium zeneszerzéstanára; 2022 óta pedig a belvárosi Szent Anna-templom karnagya és orgonistája. Korábban a kőbányai Szent László-templom orgonistája, a Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola tanára volt. Erkel Ferenc-díjas (2016), KÓTA-díjas (2017); *Scrollin'* című zenekari művét az Artisjus 2020-ban az év komolyzenei művének választotta.

Műveit többek között a Concerto Budapest, a Savaria Szimfonikus Zenekar, a Budafoki Dohnányi Zenekar, a Liszt Ferenc Kamarazenekar és a Magyar Rádió együttesei adták elő – Európában, Libanonban, Mexikóban és az Egyesült Államokban is bemutatták őket. Legismertebb műve a világszerte énekelt *O salutaris hostia* motetta; *Kolozsvári miséje* 2022-ben a felújított Szent Mihály-templom újraszentelésén hangzott el.

Horváth Zsolt

Horváth Zsolt trombitaművész és marketing-szakközgazdász, a Pannon Filharmonikusok igazgatója. Zala megyében született, Pécsett érettségizett. 1999-ben kitüntetéses diplomát szerzett a Bécsi Zeneakadémián, 2002-ben a Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Karán marketing-menedzser szakközgazdász lett. 1996-tól a Pécsi Szimfonikus Zenekar trombitaművésze, valamint a pécsi művészeti szakközépiskola és a PTE tanára volt. 2003 óta vezeti a zenekart, amely irányítása alatt Pannon Filharmonikusok néven az ország egyik meghatározó együttesévé vált, közönsége megháromszorozódott.

Nevéhez fűződik a Müpában telt házas budapesti Pannon-bérlet, a Páholytagság és a támogatói kör kiépítése, valamint a minden korosztályt megszólító közönségnevelési és crossover programok elindítása. Aktívan részt vett a Pécs2010 Európa Kulturális Fővárosa program előkészítésében, és a Kodály Központ megvalósításában. Irányításával költözött be oda a zenekar rezidens együttesként, majd 2012-ben nonprofit társasággá alakult. Munkáját miniszteri elismerő oklevéllel (2010) és Városháza Emlékéremmel (2009) ismerték el. Jelenleg a Magyar Szimfonikus Zenekarok Szövetségének elnöke.

Váradi Judit

Prof. Dr. Váradi Judit zongoraművész, művészeti igazgató, tudományos kutató, a Debreceni Egyetem Zeneművészeti Karának egyetemi tanára és művészeti menedzsere.

Diplomáit a Debreceni Egyetem Zeneművészeti Karán, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen és az Eötvös Loránd Tudományegyetemen szerezte, Finnországban, a Jyväskyläi Egyetemen doktorált. 2015 óta a Debreceni Egyetem Humántudományok Doktori Iskola törzstagja, témavezetője és oktatója. A Magyar Nevelés- és Oktatáskutatók Egyesület elnökségi tagja, a Zenepedagógiai szakosztály vezetője. 2018 óta a Magyar Művészeti Akadémia Művészetelméleti és Módszertani Intézetének megbízott kutatója, az Ifjú Zeneművészek Nemzetközi Nyári Akadémiája és a Kodály Zoltán Ifjúsági Világzenekar művészeti igazgatója, a Magyar Zenei Tanács elnökségi tagja.

2017-ben alapította és évi rendszerességgel szervezi a Zenepedagógiai konferenciát.

Publikációi angol és magyar nyelven jelennek meg rangos nemzetközi folyóiratokban. Több kiadvány szerkesztője, nemzetközi folyóiratok szerkesztőbizottságának tagja.

Zongoristaként számos mű ősbemutatójában és magyarországi bemutatójában vállalt szerepet. Többször fellépett kortárs zenei fesztiválokon, a Bartók Rádió kortárs zenei műsorában. Rendszeresen koncertezik hazai és külföldi művészekkel. Kiemelkedő tevékenységéért többek között 2010-ben és 2021-ben Artisjus előadóművészeti díjat, 2021-ben Magyar Arany Érdemkeresztet kapott.

Windhager Ákos

Művelődéstörténész, összehasonlító irodalomtörténész, az MMA Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézetének tudományos főmunkatársa, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészet- és Társadalomtudományi Karának adjunktusa, a Szegedi Tudományegyetem Bartók Béla Művészeti Karának oktatója. Kutatási területe Közép-Európa kulturális emlékezete zenei, irodalmi és eszmetörténeti megközelítésben, különös tekintettel az elfeledett életművekre (Mihalovich Ödön, Terényi Ede, Szabados György) és a közös közép-európai emlékezeti narratívákra.

A Magyar Művészeti Akadémia Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézetben a kelet- és közép-európai szimfóniák nemzetközi konferenciasorozatát, a Magyar Keresztény Egyházzenei Atlaszt és a Vikár Béla-napokat vezeti, Váradi Judittal közösen kutatja a magyar szimfonikus zenekarok repertoárját. A BASEES és a SIEF tagja.

Zsoldos Dávid

Zsoldos Dávid zongoristaként és zenetörténészként végzett a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen, pályája azonban hamar a zenei média és a kulturális menedzsment felé fordult. 2002-ben megalapította a *Fidelio.hu* kulturális portált, egy évvel később pedig a *Fidelio Magazin*t. Rádiós szerkesztőként is dolgozott: *Capriccio* címmel saját műsora volt a Radiocafé 98.6-on, majd az induló Klasszik Rádió 92.1 programigazgatója lett. A *PORT.hu* és a Fidelio Média egyesülését követően a Libri Média, később a CEMP-X ügyvezetőjeként a hazai online kulturális média vezető szereplőinél dolgozott. Ma a *Papageno* klasszikus zenei magazin alapítója és vezetője.

Tanácsadóként a Müpa és a Magyar Állami Operaház munkáját is segíti, így a hazai zenei intézmények működését a média, a közönségépítés és a műsorpolitika oldaláról egyaránt jól ismeri. A Magyar Zenei Tanács elnökeként számos nemzetközi zenei szervezet munkájában vesz részt. A vitanapon a zenei média és a kulturális menedzsment szemszögéből szól hozzá a szimfonikus zenekarok repertoárépítésének kérdéseihez, különös tekintettel a közönség megszólításának lehetőségeire.

AZ MMA MMKI ZENEI RENDEZVÉNYEI ÉS KIADVÁNYAI

I. A KELET- ÉS KÖZÉP-EURÓPAI SZIMFÓNIÁK TÖRTÉNETEI

International Scientific Conference on Eastern and Central European Symphonies

Magyarország sok zeneszerzője vált egy-egy művével világhírűvé, magyar szimfónia viszont nem lett más országok koncertéletének tartós része. Ugyanez igaz a szomszédos és a távolabbi régiók – a szlovén, a horvát, a szerb, a görög, a román, a grúz, az örmény, a szlovák, a lengyel és a balti – szimfonikus termésére is. Az MMA MMKI 2024-ben indított nemzetközi konferenciasorozata azt vizsgálja, milyen szerepet töltenek be ezek a művek a helyi és a regionális koncertéletben, hogyan alakítja sorsukat a zenekarok műsorpolitikája, a karmesterek és a közönség, és miként értelmezhető újra a térség szimfonikus hagyománya. A párbeszédbe a zenetörténészek mellett zeneszerzőket, karmestereket és koncertszervezőket is bevonunk. A sorozat partnere a Szerb Tudományos és Művészeti Akadémia Zenetudományi Intézete; a legjobb előadásokból a Routledge kiadónál készül nemzetközi kézikönyv.

A konferencia évről évre más városban ülésezik:

- 2024. november 19., Budapest, Hild-villa. Díszvendég: Dubrovay László zeneszerző (MMA) és Hámori Máté karmester (Danubia Zenekar).
- 2025. november 17–19., Miskolc – From Periphery to Centre. Díszvendég: Bartal László karmester (Miskolci Egyetem).
- 2026. szeptember 16–18., Szeged, REÖK Palota – In memoriam Zoltán Rozsnyai (1926–1990). Díszvendég: Ivan Jevtić zeneszerző (Szerbia) és Gyüdi Sándor karmester (Szegedi Szimfonikus Zenekar).
- 2027. október 13–15., Kolozsvár, Babeș–Bolyai Tudományegyetem – The Long Shadow of Beethoven, Beethoven halálának 200. évfordulóján.

II. MAGYAR KERESZTÉNY EGYHÁZZENEI ATLASZ (MAKEZA)

Az MMA MMKI 2025 februárjában alapította meg a MAKEZA-t, amely először méri fel átfogóan a magyar nyelvterületen liturgikus szolgálatot végző kórusok tevékenységét. A 28 tagú szerkesztőbizottság munkáját tizenkét egyházzenei szakmai szervezet támogatja a katolikus, a református, az evangélikus és a szabadegyházi felekezetek köréből. Az online adatgyűjtés 2025. augusztus 20-án indult: csaknem ezer kórus válaszolt, értékelhető adatokkal mintegy ötszáz. A minta hét ország (Magyarország, Románia, Szlovákia, Ukrajna, Szerbia, Ausztria, Csehország) és nyolc felekezet közösségeit fedi le. A kórusok repertoárjában Johann Sebastian Bach, Kodály Zoltán és Bárdos Lajos a leggyakoribb szerző. Váratlan eredmény, hogy a válaszadók csaknem harmada egyházi könnyűzenét is énekel. A projekt célja naprakész egyházzenei adatbázis és nyilvános kórustérkép létrehozása, a repertoárhasználat és a változó énekkultúra kutatása, valamint ajánlások megfogalmazása az egyházi vezetők számára. A MAKEZA előzménye *„Az egyházzene történetei. In memoriam Dobszay László"* című konferencia (2021).

Alakuló ülés: 2025. február 20.

Szerkesztőségi ülések: 2025. március 10., április 28., május 31., június 25.

A kérdőív időzítése:

- 2025. augusztus 8. – az online kérdőív tesztindítása
- 2025. augusztus 20. – az online kérdőív hivatalos indítása
- 2025. november 5. – a kérdőív első visszajelzései
- 2026. január 21. – a beérkezett válaszok első áttekintése

Vitanapok:

- 2026. március 30. – ***A magyar egyházzene örökségei***
- 2026. június 11. – ***Dávid király gitárja***
- 2026. szeptember 14. – ***Vitanap az Ars Sacra Fesztiválon***
- 2026. október 5. – ***Dávid az Úr ládája előtt***
- 2026. november 27. – ***Énekeskönyvek és az énekek könyvei***

III. VIKÁR BÉLA-NAPOK

A magyar népzenekutatás úttörőjéről elnevezett műhelytalálkozó-sorozat célja, hogy teret adjon a kortárs népzenekutatás és népzeneoktatás vitatott kérdéseiről folyó szakmai párbeszédnek.

I. Vikár Béla-nap:

A magyar népzenekutatás kérdései (2025. április 1., Hild-villa). Az előadások a Nyugat-Felvidéktől a Mezőségig és Törökországig ívelő anyagon vizsgálták a magyar népzene eredetét és kapcsolatait, több tudományterület eszközeivel: a szövegfilológiától a gépi tanuláson alapuló elemzésig és az archeogenetikáig.

Előadók: Mezei Balázs, Gergely Zoltán, Juhász Zoltán, Sipos János, Jánosi András, Bolya Mátyás.

II. Vikár Béla-nap:

„Ahol a fókusz, ott az eredmény" – a magyar népi vonósjáték tanulságai (2026. április 2., Hild-villa). Pávai István, Árendás Péter, Mohácsy Albert, Vizeli Máté és Kiss Eszter Veronika a népzenei hitelességről, a klasszikus képzés szerepéről, valamint a népzene és az anyanyelv kapcsolatáról vitatkoztak.

Közös következtetésük: a későbbi hangszeres tudás kulcsa a gyermekkori éneklés, és új tanmenetekre van szükség.

III. Vikár Béla-nap:

„Hogyan lehet ma autentikus?" – vitanap a népi vonós zene lehetséges tanítási módszereiről (2026. november 13., Hild-villa).

Előadók: Salamon Beáta, Horváth Attila, Árendás Péter, Bernáth Ádám, Kiss Eszter Veronika; moderátor: Vizeli Máté.

IV. Vikár Béla-nap:

„Aki dudás akar lenni" – vitanap a népi fúvós és húros zene lehetséges tanítási módszereiről (2027. április 1., Hild-villa).

IV. ZENEI TÁRGYÚ KIADVÁNYAINK (VÁLOGATÁS)

Monográfiák:

- Windhager Ákos (2016). ***Vivente e moriente. 1956 emlékezete a komolyzenében.*** Budapest, MMA MMKI – L'Harmattan.
- Windhager Ákos (2020). ***„Utód, de aki ős is." Mihalovich Ödön pályaképe***. Fundamenta Profunda, 11. Budapest, MMA MMKI.
- Váradi Judit (2022). ***Zeneoktatás távhangolásban.*** Budapest, MMA MMKI. Műhelytanulmányok, IV/6.

Szerkesztett kötetek:

- Falusi Márton – Windhager Ákos (szerk., 2017). *The Central European Refugee's Cultural Memory in the Homelands*. Fundamenta Profunda, 5. Budapest, MMA MMKI.
- Fehér Anikó – Windhager Ákos (szerk., 2017). *Divertimento concertante. Tanulmányok Bartók Béláról és Járdányi Pálról*. Fundamenta Profunda, 7. Budapest, MMA MMKI.
- Falusi Márton – Windhager Ákos (szerk., 2018). *Sereglés voltam egymagam. Tanulmányok Csoóri Sándorról*. Budapest, MMA MMKI.
- Balogh Csaba – Windhager Ákos (szerk., 2019). *Hullatja levelét az idő vén fája… Tanulmányok Arany János születésének 200. évfordulójára*. Műhelytanulmányok, I/1. Budapest, MMA MMKI.
- Balogh Csaba – Windhager Ákos (szerk., 2019). *Miklós és Petar. Horvát–magyar politikai és kulturális kapcsolatok*. Műhelytanulmányok, I/4. Budapest, MMA MMKI.
- Windhager Ákos (szerk., 2019). *The Influence of the "k. und k." Cultural Memory in the Central European Identity*. Budapest, MMA MMKI.
- Windhager Ákos (szerk., 2020). *A Political or a Cultural Project? Contemporary Discourses on Central European Identity*. Budapest, MMA MMKI.
- Windhager Ákos (szerk., 2020). *Symphonia Ungarorum. Tanulmányok Nagy Gáspár és Szokolay Sándor életművéről*. Műhelytanulmányok, II/3. Budapest, MMA MMKI.
- Windhager Ákos – Wesselényi-Garay Andor (szerk., 2020). *Krúdy: Egy város anatómiája*. Budapest, MMA MMKI.

- Windhager Ákos (szerk., 2021). *Shostakovich-Syndrome. The Burdened Memories of Central European Societies in the 20th Century*. Budapest, MMA MMKI.
- Bólya Anna Mária – Windhager Ákos (szerk., 2021). *Az idő küszöbén. A magyar balett története.* Műhelytanulmányok, III/6. Budapest, MMA MMKI.
- Bólya Anna Mária – Windhager Ákos (szerk., 2021). *Magyar Csupajáték. A modern magyar összművészeti előadás*. Budapest, MMA MMKI.
- Windhager Ákos (szerk., 2021). *Kortársunk, Erkel*. Tanulmányok. Budapest, MMA MMKI.
- Windhager Ákos (szerk., 2021). *Tripolisz, Miskolc, Senlis. Cziffra György emlékezete*. Budapest, MMA MMKI.
- Bólya Anna Mária – Windhager Ákos (szerk., 2022). *A kiválasztott. A magyar tánckultúra Nizsinszkij-öröksége*. Műhelytanulmányok, IV/10. Budapest, MMA MMKI.
- Windhager Ákos (szerk., 2024). *A magyar egyházzene történetei.* Műhelytanulmányok, V/4. Budapest, MMA MMKI.
- Windhager Ákos (szerk., 2025). *„Nagy idők hétköznapi emlékezetei." Esztétika- és eszmetörténeti tanulmányok a két világháború közötti Magyarországról.* Fundamenta Profunda, 15. Budapest, MMA MMKI.
- Windhager Ákos (szerk. 2025). *Megérthető-e a zene? Tanulmányok Lendvai Ernő tengelyelméletéről.* (Szerzők: Györffy István, Beischer-Matyó Tamás, Ordasi Péter, Dalos Anna) Budapest, L'Harmattan.
- Windhager Ákos (szerk., 2026). *Az utolsó garabonciások*. Budapest, L'Harmattan.

MMA·MMKi

SCIENCE
JUBILEE
2026

MTA BICENTENARY OF THE HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES